

עפ"ג 9225/04/14 - המערער, רוני מולדובן נגד המשיבה, מדינת ישראל/מס הכנסה-תביעות-פקיד שומה חקירות חיפה והצפון

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 9225-04-14 מולדובן נ' מס הכנסה-תביעות-פקיד שומה חקירות חיפה והצפון

בפני הרכב כב' השופטים:

עודד גרשון [אב"ד]

ד"ר מנחם רניאל

חננאל שרעבי

רוני מולדובן

המערער

נגד

מדינת ישראל/מס הכנסה-תביעות-פקיד שומה חקירות חיפה והצפון

המשיבה

פסק דין

1. זהו ערעור על חומרת גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (סגן הנשיא השופט אביהו גופמן) מיום 18.2.14, לפיו נדון המערער ל- 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור עבירות בהן הורשע ותשלום קנס של 20,000 ₪.

2. המערער הורשע, לפי הודאתו, באישומים בשני תיקים משנת 2009, בעבירות אלה: אי הגשת דו"חות חברת מ. גלרם לשנים 2004-2005; אי הגשת דו"ח אישי לשנת 2002; אי הגשת הצהרת הון ל- 31.12.99; 6 עבירות אי העברת מס שנוכה בסכום של 55,267 ש"ח (משוערך 81,000 ש"ח); אי הגשת דו"חות חברת טל גל מרום לשנים 2007-2008.

3. גזר הדין ניתן על פי טיעוני הצדדים, תסקיר שירות המבחן, וההרשעות הקודמות של המערער. המערער הורשע כבר פעמיים קודם לכן באי הגשת דו"חות. פעם אחת נדון ל- 5 חודשי מאסר וריצה עונשו, ופעם אחרת, בשנת 2006, נדון ל- 6 חודשי מאסר אותם ריצה בעבודות שירות.

4. ב"כ המערער טען שהמחדלים של המערער הוסרו. אין חולק שהמחדל של אי הגשת דו"ח אישי לשנת 2002

תוקן במאי 2009. למרות הזמן הרב שחלף, המערער לא תיקן את המחדלים, אף לא עד הגשת הערעור. במקום זה, הגיש מכתב רואה חשבון מיום 12.10.10 לפיו קיבל על עצמו לערוך את הדו"ח של חברת מ. גלרם לשנים 2004-2005 ודרש מהמערער מסמכים לשם כך, ומכתב רואה החשבון מיום 1.11.11, לפיו המערער עדיין צריך להגיש להם מסמכים להגשת הדוחות. למרות הזמן הרב שחלף מאז המועד שנקבע בחוק להגשת הדו"חות, ולמרות הזמן הרב שחלף מאז הגשת כתב האישום, ולמרות הזמן הרב שחלף מאז הודה הנאשם בעבירות והורשע, לא תיקן המערער את מחדליו.

5. במהלך הדיון בערעור, טען ב"כ המערער, שלפני שבועיים הגיש המערער דו"ח של חברת טל גל לשנת 2007 וביום הדיון בערעור הגיש דו"ח חברת גלרם לשנת 2004. אף אם הטענה נכונה, אין בה לשנות את גזר דינו של בית המשפט קמא, שממילא נטה לקולא. מכל מקום, אנו דוחים את הסתמכות ב"כ המערער על פסקי דין שהקלו בעונשו של המערער עקב תיקון מחדליו באי הגשת דוחות ואי העברת ניכויים. לא דומה דינו של מי שלא תיקן את מחדליו למי שתיקן את מחדליו. תיקון חלקי, לאחר שנים רבות, הוא צעד בכיוון הנכון, אבל אינו מספיק.

6. ב"כ המערער טען, כפי שטען גם המערער בבית המשפט קמא, שלא רק שהוא אינו חייב כסף למס הכנסה, אלא מס הכנסה חייב לו כסף. לשם כך הסתמך על אישור רואי החשבון, שלפי מאזן בוחן של חברת גלרם לשנים 2004-2005 הגיעו למסקנה, שאם הם יאושרו במאזן מבוקר ויוגשו למס הכנסה, תהיה חברת גלרם זכאית להחזר של 24,923.29 ₪ בגין שנת 2004 ו- 90,851.82 ₪ בגין שנת 2005 (ולא 300,000 ש"ח, כפי שטען ב"כ המערער בפני בית המשפט קמא). מאזן בוחן אינו מאזן. רק מאזן מבוקר הוא מאזן. לא מובן כיצד ניתן לצפות את הסכום שיוחזר כאשר רואי החשבון מודיעים שביקשו מהמערער מסמכים, שאותם עדיין לא הביא, לצורך עריכת הדו"ח. רק לאחר קבלת המסמכים ועריכת מאזן, ניתן לאשר סכום שיגיע לחברה כהחזר. יתר על כן, כנגד סכום של 115,775.11 ₪ שאולי יגיעו לחברת גלרם, עומדים 81,000 ₪ חוב ניכויים שלא הועברו, ועוד קנסות על אי הגשת דוחות במועד העומדים על 8,500 ₪ לכל דו"ח. נמצא, שחשבונו של המערער אינו נכון.

7. השאלה אינה מה המאזן הכספי של המערער כלפי מס הכנסה. הגשת דו"חות למס הכנסה היא הבסיס לכל שיטת שומת המס וגבייתו. בהעדר דיווח, לא ניתן לכלול את החברות המשמשות לפעילותו של המערער בתוך רשת המס. אפשר שהדיווח שלו יתקבל ואפשר שידחה, אבל הוא הבסיס לפעולת המערכת. המערער הכשיל את גביית המס ופגע בערכים חברתיים כגון שוויון בתשלום המס, שומת אמת, והימנעות מגזילת כספים שגבה עבור מס הכנסה.

8. ב"כ המערער טען שיש להקל בעונשו של המערער, משום שעשה את מעשיו בתוך מצוקה כלכלית, שבגללה העדיף לשלם לספקים ולעובדים מאשר לשלם עבור הכנת דוחותיו. נאמר כבר עתה, שהטיעון בדבר העדפה של תשלום לספקים ולעובדים על מס הכנסה אינו מספיק. ראשית, העובדה שהמערער נקלע לקשיים כספיים מצביעה על כך **שלא** שילם לספקים ולעובדים. שנית, אי הגשת דוחות היא עבירה פלילית, בעוד שאי תשלום לספקים בתום לב אינו עבירה פלילית. אין לקבל את הטיעון שהמערער העדיף לבצע עבירה פלילית כדי שלא יהיה חייב כספים.

9. הטענה בדבר מצוקתו הכלכלית של המערער אינה ברורה לגמרי. המערער עצמו זרק מספרים שונים כמבטאים את סך חובותיו: 10 מיליון ₪ (עמ' 31 מיום 28.2.14 בבית משפט קמא), מעל מיליון ₪ (טיעון ב"כ המערער

לעונש בעמ' 27) או 4 מיליון ₪ (דברי המערער לשירות המבחן לפי התסקיר). מכל מקום, בדבריו לשירות המבחן אמר המערער בתחילת 2013 שהסיבה למצוקתו הכלכלית היא "הפסדים כספיים כבדים במסגרת ניהול פרוייקט בניה בעבודתו לפני כשנתיים". כלומר המצוקה הכספית היא מתחילת 2011 - 9 שנים לאחר שלא הגיש את הדו"ח האישי, 7 שנים לאחר שהתחיל לא להגיש את הדוחות האישיים לפי העבירות בתיק זה, שנתיים לאחר הגשת כתבי האישום. אין קשר בין מצוקה כלכלית לאי הגשת הדו"חות. אציין, שבינואר 2013 מסר המערער לשירות המבחן, שבחודשים הקרובים הוא אמור להחזיר את כל הכספים שהוא חייב. דהיינו, מאז מחצית 2013 לא היתה כל מניעה לשלם לרואי חשבון שיגישו את הדו"חות ויסירו את כל המחדלים.

10. ב"כ המערער נשאל אם התאריך שננקב על ידי המערער בשירות המבחן הוא נכון, או שמדובר בדברים לא נכונים שנמסרו לשירות המבחן. תשובתו היתה שזהו תהליך ולא מועד אחד, והמערער התגלגל קודם לכן מתוך מחשבה שהוא יכול להמשיך ולנהל את עניו. איננו מקבלים את דברי ב"כ המערער. קריסה כלכלית מאופיינת בדרך כלל במועד מסוים, כגון המועד שהבנק מפסיק לכבד שיקים ולא ניתן לנהל את העסקים. מכל מקום, הדברים אינם מתיישבים עם דברי המערער עצמו, שקשר את המצוקה הכלכלית לפרוייקט מסוים שבו עסק לפני שנתיים. המסקנה היא שהמערער מסר לשירות המבחן דברים נכונים, ואין שום קשר בין ביצוע העבירות על ידי המערער לבין מצוקתו הכלכלית, שנים לאחר מכן. מסקנה זו רק מתחזקת על ידי העובדה שהמערער הורשע פעמיים קודם לכן באי הגשת דו"חות לשנים שלפני 2004. כנראה, שהיה זה מנהגו של המערער שלא להגיש דו"חות, ללא קשר למצבו הכלכלי.

11. המערער טען בפני בית המשפט קמא, וגם בפניו, לשיהוי ניכר בהגשת כתבי האישום נגדו. בפברואר 2009 הוגש כתב אישום בגין הצהרת הון שנדרשה ביום 17.1.01, דו"ח לשנת 2002 שהיה צריך להגיש עד אפריל 2004, דוחות חברה לשנים 2004-2005. ב"כ המאשימה טענה שאין שיהוי. בית המשפט קמא לא התייחס לכך בגזר הדין, ואכן יש שיהוי בהגשת כתב האישום בגין מעשים מ-2002, אבל אין שיהוי בהגשת כתב האישום לגבי הדוחות משנים 2007-2008 ואי העברת ניכויים, ואולי גם לא לגבי עבירות מ-2004-2005. גם אילו היה המערער נדון רק בשל העבירות מ-2007-2008, לא היה העונש משתנה.

12. השיקול המרכזי שבגללו מן הראוי היה להחמיר בעונשו של הנאשם, אף מעבר לקביעת בית המשפט קמא, הוא שמדובר בכתב האישום **השלישי והרביעי** באותו ענין לגבי המערער. שירות המבחן, שהמליץ על עונש שירוצה בעבודות שירות, לא הביא זאת בחשבון בצורה הראויה. המערער לא למד שום לקח מהרשעותיו בכתבי אישום קודמים. במיוחד לא למד את הלקח שיש להגיש דו"חות למס הכנסה. תחילה הורשע וקיבל עונש קל של 5 חודשי מאסר. הוא שב לסורו וביצע אותן עבירות פעם נוספת, ואז נידון ל-6 חודשי עבודת שירות, מעט יותר מהפעם הקודמת, אבל בצורה קלה יותר. עכשיו, כאשר הורשע בכתב האישום השלישי והרביעי באותו ענין, הוא מבקש להקל בעונשו כך שיבצע עבודות שירות בלבד, כפי ששילם על חטאו בכתב האישום השני. כנראה סובר המערער שתיות המחיר לאי הגשת דו"חות, לא משנה עבור כמה שנים, היא מאסר בעבודות שירות. לא כך הוא.

13. צדק בית המשפט קמא בקובעו שמתחם הענישה ראוי שיעמוד על בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ל-14 חודשי מאסר בפועל. מתחם זה מתאים לפסיקה. במתחם זה, אין המערער מצוי במדרג הנמוך. לאור שתי ההרשעות הקודמות שלו, הוא נמצא במדרג הגבוה. חסד עשה איתו בית המשפט קמא בקובעו רק 8 חודשי מאסר בפועל. אין בית

המשפט לערעורים ממצה את הדין עם הנאשם, אבל גם אם נתחשב בשיהוי החלקי ובתיקון המחדלים החלקי, אם בוצע, אין מקום להפחית מהעונש כפי שנקבע על ידי בית המשפט קמא.

13. על כן, אנו דוחים את הערעור.

המערער ייתיצב לריצוי עונשו ביום 22.6.14 עד שעה 08:30 בבית המעצר קישון.

ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ד, 11 יוני 2014, בנוכחות הצדדים.

חננאל שרעבי, שופט

**דר' מנחם רניאל,
שופט**

**עודד גרשון, שופט
[אב"ד]**